

Polska

Gdy kontrahent jest niesolidny

2015-05-15 17:18:07

Terminowe regulowanie zobowiązań w Austrii ma ogromne znaczenie i niejednokrotnie decyduje o dalszych losach przedsiębiorców na tamtejszym rynku. Niestety, nawet w Austrii nie brakuje niesolidnych kontrahentów, a odzyskiwanie należności między zagranicznymi podmiotami gospodarczymi jest trudne. Egzekucją mogą być objęte: wierzytelności pieniężne, nieruchomości i rzeczy ruchome.

Zalecane jest, by przy sporządzaniu umowy z zagranicznymi kontrahentami zawierać klauzulę dotyczącą właściwości prawa obowiązującego przy realizacji postanowień umowy, np.:

- „W sprawach nie uregulowanych niniejszą umową stosuje się przepisy prawa polskiego, w tym kodeksu cywilnego (Dz.U. 1964 nr 16 poz. 93) wraz z późniejszymi zmianami”

albo

- „Dla kwestii nieobjętych zawartą między stronami umową zastosowanie znajdują przepisy prawa austriackiego, w tym ABGB z 1811 r. wraz z późniejszymi zmianami”

Warto dołączyć do umowy klauzulę dotyczącą właściwości sądowej, tzn. który sąd będzie właściwy dla rozstrzygnięcia ewentualnego sporu między partnerami biznesowymi.

- „Dla rozstrzygnięcia sporów sądem właściwym jest Sąd Rejonowy w Krakowie dla Krakowa- Śródmieście”

Do sporu dochodzi najczęściej wtedy, gdy jedna ze stron nie zachowuje warunków kontraktu lub gdy wypełnia je wadliwie, np. nie dotrzymuje warunków jakości, terminów, albo realizuje tylko część świadczenia. Do wadliwego wypełniania warunków umowy zalicza się także nie płacenie w terminie za zaciągnięte zobowiązania.

Pierwszym krokiem przy odzyskiwaniu własnych należności od niesolidnego kontrahenta jest skierowanie do niego pisma wzywającego do zapłaty (Mahnung). Trzeba powołać się w nim na warunki umowy i określić termin zapłaty wraz z odsetkami.

W piśmie tym należy jednocześnie poinformować drugą stronę, iż w przypadku nieuregulowania zaległych należności w podanym terminie sprawa zostanie skierowana do sądu. W razie niezastosowania się drugiej strony

do wezwania otwiera się możliwość sądowej egzekucji należności. Na tym etapie, ze względu na stopień komplikacji sprawy, zalecamy skorzystanie z usług kancelarii prawnej.

Sądowa egzekucja należności

Egzekucja stosowana przez organy egzekucyjne ma służyć wyegzekwowaniu zobowiązań od dłużnika. Świadczenia te zostają ustalone w trakcie postępowania w tytule egzekucyjnym. „Celem postępowania egzekucyjnego jest doprowadzenie do przymusowego zrealizowania obowiązków podlegających wykonaniu, a wynikających z prawomocnego orzeczenia sądowego 1” albo z innych tytułów egzekucyjnych, w przypadku prawa polskiego wynikającego z art. 777 kpc.

Postępowanie egzekucyjne składa się z dwóch części. Pierwszą częścią jest postępowanie, nazywane w polskim prawie procesowym, klauzulowym, a w austriackim - postępowaniem rozpoznawczym (Erkenntnisverfahren). Celem tego pierwszego etapu jest stworzenie zasadniczej podstawy egzekucji, którą jest sądowy tytuł wykonawczy (tytuł egzekucyjny plus klauzula wykonalności to tytuł wykonawczy), w prawie austriackim Exekutionstitel. Tytuł ten uprawnia do wszczęcia egzekucji.

Jeżeli w następstwie uzyskania w postępowaniu wyżej opisanego tytułu dłużnik nie zastosuje się do jego treści, przechodzi się do drugiego stadium postępowania. Celem „właściwego postępowania egzekucyjnego” w Polsce, a postępowania wykonawczego (egzekucyjnego) w Austrii (Vollstreckungsverfahren, Exekutionsverfahren) jest przeprowadzenie egzekucji na podstawie tytułu wykonawczego, bądź Exekutionstitel.

Właściwość sądowa

W przypadku sporów transgranicznych, do których zaliczymy egzekucję wierzytelności między polskimi a austriackimi podmiotami gospodarczymi, dodatkowe utrudnienia powstają z braku określenia w kontrakcie właściwości sądowej. Pomocne stają się wtedy reguły przewidziane przez prawo Unii Europejskiej, wedle których

określa się państwo członkowskie, którego sądy są właściwe. 22 grudnia 2000 r. w Unii Europejskiej zostało przyjęte Rozporządzenie Rady (WE) nr 44/2001 o jurysdykcji oraz uznawaniu i wykonywaniu orzeczeń w sprawach cywilnych i handlowych.

„Rozporządzenie określa reguły dla spraw sądowych w wymiarze międzynarodowym, w które są zaangażowane podmioty z więcej jak jednego Państwa Członkowskiego. Rozporządzenie to jest stosowane bezpośrednio na terenie wszystkich Państw Członkowskich z wyjątkiem Danii 2”. W Austrii w sprawach w zakresie postępowania egzekucyjnego sądem właściwy jest odpowiedni miejscowo Bezirksgericht.

Uprozczone procedury sądowe

W Austrii stosowane są wypróbowane i sprawdzone uproszczone procedury dla wydawania nakazu zapłaty przy roszczeniach do 30.000 euro. Na podstawie informacji podawanych przez powoda i po pobieżnej weryfikacji treści pozwu, sąd wydaje nakaz zapłaty, który zostaje doręczony dłużnikowi. Jeżeli ten nie wniesie sprzeciwu w terminie cztery tygodni, nakazowi nadawana jest klauzula wykonalności. Jednak, jeżeli dłużnik wniesie sprzeciw, następuje zmiana trybu na zwyczajny, w którym strony składają pisma procesowe oraz gromadzone są dowody.

Większość postępowań nakazowych w Austrii prowadzonych jest online („ERV” – Elektronischer Rechtsverkehr), a uzyskanie nakazu podlegającego egzekucji jest dość szybkie i proste. Pozwy i załączniki, jak również późniejsze tytuły wykonawcze przesyłane są bezpiecznym połączeniem internetowym do sądów. Sąd może wtedy odpowiedzieć, przysyłając dokumenty, np. protokoły egzekucyjne, tytuły egzekucyjne itp. Ten sposób ma istotne zalety dla pełnomocników i ich klientów, jest szybki i nie wymaga gromadzenia papierowych dokumentów.

Postępowanie elektroniczne dla wydawania nakazów zapłaty jest jednak ograniczone do roszczeń o zapłatę i nie może być stosowane do szczególnych spraw, takich jak te z zakresu prawa pracy, sporów dotyczących weksli, czeków itp.

Europejski Tytuł Egzekucyjny (ETE)

Rozporządzenie nr 805/2004, które utworzyło Europejski Tytuł Egzekucyjny, weszło w życie 21 października 2005 r. Rozporządzenie ustanawia ogólne zasady i procedurę uzyskiwania europejskich tytułów egzekucyjnych. Szczegółowe regulacje oraz przebieg samej egzekucji pozostawiono w gestii prawa poszczególnych państw członkowskich.

ETE jest dodatkowym środkiem służącym egzekucji należności bezspornych w ramach Unii Europejskiej. Rozporządzenie ma zastosowanie jedynie do wyroków, ugód zawartych przed sądem lub zatwierdzonych przez sąd oraz dokumentów formalnie sporządzonych lub zarejestrowanych jako dokumenty urzędowe po wejściu w życie rozporządzenia. Pierwszym warunkiem jest więc, aby ostateczne orzeczenie zostało wydane po 21 października 2005 r.

Orzeczenie musi spełniać też następujące warunki:

- opierać się na uznaniu roszczenia przez dłużnika, albo
- ugodzie zawartej przed sądem lub przez sąd zatwierdzonej
- dotyczyć roszczeń pieniężnych

Roszczenie uznaje się także za bezsporne gdy:

- dłużnik nie wniósł sprzeciwu
- nie stawił się ani nie był reprezentowany przed sądem, nawet wtedy, gdy początkowo zakwestionował roszczenie w toku postępowania sądowego.

Europejski Tytuł Egzekucyjny funkcjonuje na podstawie wydanego tytułu egzekucyjnego i jest wydawany w państwie członkowskim, z którego pochodzi ten tytuł. Wyjątki stanowią roszczenia, które zostały zakwestionowane między stronami – art. 3 Rozporządzenia. Tytuły, które nie należą do tej grupy mogą uzyskać status Europejskiego Tytułu Egzekucyjnego.

Rozporządzenie znajduje zastosowanie w sprawach cywilnych i handlowych. Wyjątki od tej zasady dotyczą spraw wyłączonych w art. 2 ust. 2 rozporządzenia.

Dzięki rozporządzeniu nie ma potrzeby uzyskiwania wcześniej zgody władz sądowych państwa członkowskiego, w którym ma nastąpić egzekucja. Wykonywanie ETE podlega krajowemu porządkowi prawnemu państwa członkowskiego, w którym będzie przeprowadzana egzekucja. Podlega ona bowiem takim samym zasadom, jak wyroki wydawane w danym państwie członkowskim. W tym celu wierzyciel jest zobowiązany dostarczyć właściwemu organowi egzekucyjnemu w państwie członkowskim, w którym będzie prowadzona egzekucja:

- odpis wyrok oraz odpis Europejskiego Tytułu Egzekucyjnego
- tłumaczenia Europejskiego Tytułu Egzekucyjnego uwierzytelnionego przez tłumacza przysięgłego na język urzędowy państwa członkowskiego, w którym będzie prowadzona egzekucja

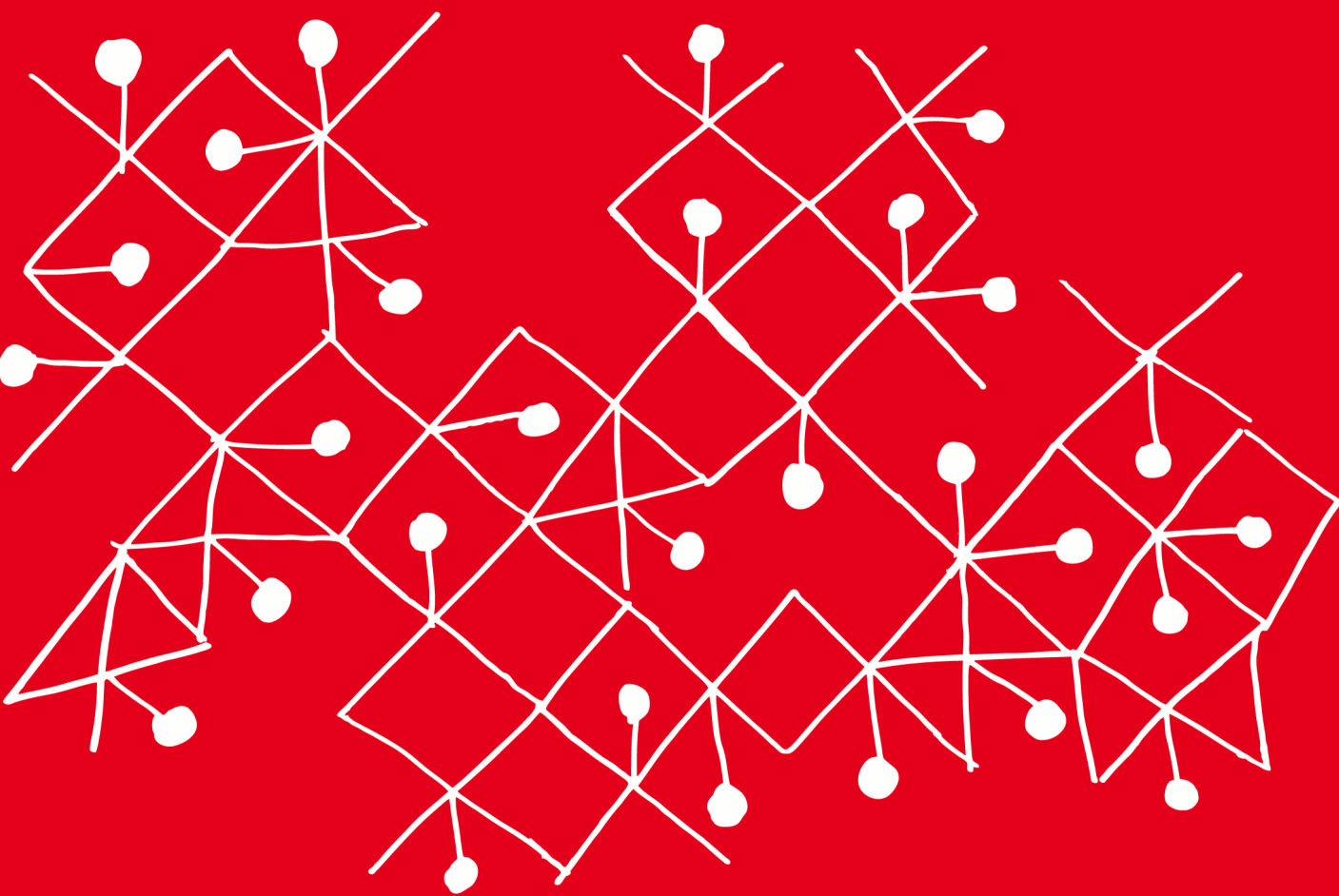
W żadnym wypadku skuteczność wyroku albo jego uznanie za ETE nie może być weryfikowane w państwie członkowskim, gdzie prowadzona ma być egzekucja.

Europejski Tytuł Egzekucyjny wydany w jednym państwie członkowskim musi być więc traktowany w innym państwie członkowskim tak, jakby pochodził z tego państwa. W związku z tym bez podejmowania dodatkowych kroków, wierzyciel może zwrócić się bezpośrednio do organów egzekucyjnych państwa, w którym ma być prowadzona egzekucja, bez konieczności przedstawiania dodatkowego oświadczenia egzekucyjnego ani bez ponownego badania orzeczenia sądowego lub jego potwierdzenia.

Formularze sądowe

Na stronie internetowej austriackiego Federalnego Ministerstwa Sprawiedliwości dostępne są wymagane formularze, m.in. pozwu o wszczęcie postępowania egzekucyjnego (Exekutionsantrag), sprzeciwu wobec zezwolenia na wszczęcie egzekucji (Einspruch gegen die Bewilligung der Exekution), Spis majątkowy według § 47 ust. 2 austriackiej ustawy o postępowaniu egzekucyjnym (Vermögensverzeichnis nach § 47 Abs. 2 EO). Dla wszczęcia sądowej egzekucji należy złożyć odpowiednio prawidłowo wypełnione druki we właściwym miejscowo Bezirksgericht.

Formularze znajdują się na stronie internetowej: <http://www.bmj.gv.at/service/content.php?nav=70>

INNOWACYJNA GOSPODARKA
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

**MINISTERSTWO
ROZWOJU**

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego